

Minu esimene käsurida

Oled ehk loonud kaustu hiirega. Nüüd teeme sama tekstikäskudega ning valmistame väikese tervitusfaili. See rada sobib umbes 10–15-aastasele õppijale.

Kus ma käske kirjutan?

Terminal on aken, kuhu kirjutad käske. **Shell** on programm, mis neist aru saab ja need täidab. Terminali avamisel näed tavaliselt **viipa**, näiteks `kasutaja@arvuti:~$`. See tähendab „võid kirjutada“, mitte käsku, mida kopeerida.

Harjutada saab ka brauseris `terminal.cs.ut.ee`. Ära kopeeri sinna käske, mille tähendust sa ei tea. Kui programm jääb pikalt tööle, proovi katkestamiseks `Ctrl-c`.

Vaata ringi, midagi muutmata

Käivita iga käsk eraldi: kirjuta see ja vajuta **Enter**.

Käsk	Küsimus, millele saad vastuse
<code>pwd</code>	millises kaustas ma olen?
<code>ls</code>	mis failid ja kaustad siin on?
<code>whoami</code>	mis on minu kasutajanimi?
<code>date</code>	mis kuupäev ja kellaaeg praegu on?

Võrdluskatse: valik `-a` palub `ls`-il näidata ka punktiga algavaid nimesid. Vorming `"%H:%M"` palub `date`-il näidata ainult tunde ja minuteid:

```
ls -a
date "+%H:%M"
```

Mille poolest erinevad need vastused eelmiste käskude omadest? Kui `ls` midagi ei näita, võib kaust olla tühi. Kirjed `.` ja `..` tähendavad praegust ning ülemkausta.

Tee oma harjutuskoht

mkdir loob kausta, **cd** liigub sinna. `~` tähendab sinu kodukausta. Valik `-p` loob kogu puuduva tee: kui kausta `tmp` veel pole, tehakse ka see. Olemasolevaid kaustu ega faile see ei kustuta.

```
mkdir -p ~/tmp/minu-proovid
cd ~/tmp/minu-proovid
pwd
```

Vastus peab lõppema `/tmp/minu-proovid`. Kasuta seda kohta, mitte koolitööde või fotode kausta.

Kirjuta esimene fail

echo väljastab teksti. **>** saadab selle faili, mitte ekraanile. **cat** näitab faili sisu.

Kui sama fail on juba olemas, kirjutab **>** vana sisu üle. Vali katseks uus nimi.

```
echo Tere > tere.txt
cat tere.txt
```

Esimene käsk on vaikne. Teine näitab **Tere**: tekst jõudis faili.

Tee koopia ja lisa tervitus

cp allikas siht teeb failist koopia. **>>** lisab teksti faili lõppu, vana sisu alles jättes. Kui **koopial.txt** on juba olemas, vali uus nimi.

```
cp tere.txt koopia.txt
echo Sober >> koopia.txt
cat koopia.txt
cat tere.txt
```

Koopias on kaks rida, originaalis endiselt üks. Kuidas saad aru, et muutsid just koopiat?

Trüki vähem

Kirjuta **cat te**, kuid ära vajuta veel **Enter**. Vajuta **Tab**: kui ainus sobiv nimi on **tere.txt**, täiendab shell selle tavaliselt ise. Mitme vaste puhul kirjuta eristav täht juurde. Siis vajuta **Enter**.

Ülesnool toob eelmise käsu muutmiseks ette. Vaata enne käivitamist üle, et failinimi on õige.

Väike iseseisev mäng

1. Loo fail **nimi.txt** ja kirjuta sinna väljamõeldud tegelase nimi.
2. Tee koopia **tervitus.txt** ning lisa sellele teisele reale tervitus.
3. Kontrolli mõlemat faili. Kumbas on üks rida ja kumbas kaks?
4. Mis oleks juhtunud, kui oleksid lisamisel kasutanud **>>** asemel **>**?

Järgmisena õpi abi leidma ja faile liigutama. Põhiõpiku avalehelt leiad kogu algaja raja.